

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego w klasach ósmych

Nauczyciel: Anna Ostrowska-Warzecha

Przedmiotowy system oceniania (PSO) z języka polskiego jest uszczegółowieniem ogólnego Wewnątrzszkolnego systemu oceniania (WSO).

I. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą i ponadto:

- podejmuje działalność literacką i kulturalną w różnych formach, szkolnych i pozaszkolnych, prezentując wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny;
- wykazuje się bogatą znajomością różnych tekstów kultury;
- potrafi kojarzyć i łączyć wiadomości z różnych dziedzin życia i wiedzy;
- wypowiada się płynnie i poprawnie na różne tematy;
- rozwiązuje problemy w sposób twórczy, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia;
- bierze udział w konkursach przedmiotowych i literackich, osiągając w nich sukcesy;
- efektywnie pracuje na zajęciach dodatkowych (przygotowanie do konkursów, współpraca z gazetą szkolną, koło teatralne).

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania;
- bezbłędnie redaguje wypowiedzi w formach przewidzianych w programie;
- dokonuje samodzielnej analizy utworu;
- analizuje błędy językowe, rozumie mechanizm ich powstawania i potrafi dokonać korekty;
- jego wypowiedzi świadczą o bogactwie słownikowym, wrażliwości estetycznej, są dostosowane do konkretnej sytuacji komunikacyjnej;
- analizuje utwór poetycki, wskazuje na epitety, porównania, przenośnie, wersy, rymy, osobę mówiącą czyta płynnie, interpretując głosowo tekst;
- z łatwością wyszukuje potrzebne informacje;
- wskazuje cechy rodzajowe i gatunkowe utworu;
- dostrzega analogie z innymi tekstami literackimi; jrt
- formułuje własne opinie i sądy;
- potrafi umiejętnie podejmować decyzje, interpretować wyniki, odnajdywać i porządkować informacje, zastosować umiejętności w różnych sytuacjach;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w zasadzie opanował materiał programowy;
- rozwiązuje typowe zadania z elementami problemowymi;
- wyodrębnia podstawowe elementy utworu poetyckiego;
- wykazuje dobrą znajomość treści omawianych lektur, omawia elementy świata przedstawionego;
- pracując w grupie, podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów;
- potrafi samodzielnie zredagować wypowiedź pisemną charakteryzującą się spójną kompozycją (w formach, które zostały przewidziane w programie dla poszczególnych klas);
- samodzielnie poprawia popełnione przez siebie błędy, korzystając w razie potrzeby ze słowników;

- czyta ze zrozumieniem, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne;
- ma bogaty zasób słownictwa;
- rzetelnie wykonuje powierzone mu zadania;
- płynnie, z poprawną artykulacją recytuje dłuższy utwór poetycki lub fragment prozy;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym osiągnięcie postępów w dalszym uczeniu się języka polskiego;
- samodzielnie wykonuje powierzone mu proste zadania teoretyczne i praktyczne;
- zna cechy form wypowiedzi przewidzianych programem;
- porządkuje wydarzenia w układzie chronologicznym;
- wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze;
- opanował technikę czytania ze zrozumieniem i doskonali ją pod względem dykcji i akcentowania;
- zna treść przewidzianych w programie lektur;
- buduje logiczną, spójną wypowiedź kilkudzaniową;
- próbuje argumentować własny punkt widzenia;
- uczestniczy w dyskusji;
- współpracuje w grupie, potrafi objaśnić niektóre wyniki pracy, próbuje logicznie je uporządkować;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu podstawowych treści programowych, ale zrealizował wymagania konieczne, dające mu wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszej nauki;
- rozwiązuje proste zadania przy pomocy nauczyciela;
- redaguje kilkudzaniowe wypowiedzi spełniające podstawowe wymagania poprawnościowe
- rozumie podstawowe zagadnienia wyrażone w sposób prosty i jednoznaczny;
- czyta w sposób pozwalający na rozumienie tekstu;
- po cichym przeczytaniu tekstu odpowiada na pytania dotyczące treści;
- zna treść przynajmniej jednej przewidzianej w programie lektury;
- pod kierunkiem nauczyciela poprawia popełnione przez siebie błędy;
- rozróżnia części mowy;
- odróżnia poezję od prozy;
- potrafi słuchać dyskusji;
- potrafi współpracować w grupie;
- recytuje fragment prozy lub krótki utwór poetycki;
- pod kierunkiem nauczyciela potrafi skorzystać ze słowników

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wymagań koniecznych; posiada duże braki w wiadomościach i umiejętnościach, które uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy;
- nie potrafi rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela;
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu (jest najczęściej nieprzygotowany do lekcji, nie odrabia prac domowych, nie czyta lektur, odmawia wykonywania poleceń, nie wywiązuje się z powierzonych mu zadań);
- nie chce korzystać z pomocy nauczyciela (np. udział w zajęciach wyrównawczych);
- nie wykazuje żadnych postępów w nauce;

2. Sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia.

Ocenie podlegają:

- Umiejętność mówienia

- Umiejętność słuchania i czytania ze zrozumieniem
- Umiejętność pisania, w tym: realizacja tematu, kompozycja, języki styl, zapis
- Stopień opanowania wiedzy wskazanej w podstawie programowej
- Zaangażowanie w wykonanie zadania (zwłaszcza przy zadaniach twórczych i dodatkowych) oraz w pracę nad projektem edukacyjnym
- Dodatkowe oceny można otrzymać za udział w konkursach; współpracę z gazetką szkolną; udział w kółku teatralnym

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:

Prace klasowe – obejmują prace twórcze i odtwórcze uczniów, sprawdzające stopień opanowania poznanych form wypowiedzi pisemnych.

Sprawdziany wiadomości – przeprowadzane są po omówieniu określonej partii materiału, np. jednego działu lub po zrealizowaniu materiału w semestrze (sprawdzian semestralny) czy roku (sprawdzian końcoworoczny); sprawdzają także umiejętność czytania ze zrozumieniem. Uczniowie są **poinformowani** o zakresie materiału przewidzianego do kontroli.

Prace pisemne twórcze – sprawdzają umiejętność redagowania różnych form wypowiedzi pisemnych.

Kartkówki – z trzech ostatnich tematów lekcji lub sprawdzające pracę domową. Nie są zapowiadane.

Praca domowa

Praca na lekcji – zadania wykonywane podczas zajęć, najczęściej w grupie (ocenę za pracę w grupie może otrzymać cały zespół lub indywidualny uczeń).

Prowadzenie segregatora/teczki zawierającej formy wypowiedzi objęte podstawą programową – uczeń obowiązkowo prowadzi segregator, w którym systematycznie gromadzi prace pisemne oraz ich poprawy. Terminowość, systematyczność i uporządkowanie segregatora podlega ocenie.

Wypowiedzi ustne – to udział i przygotowanie ucznia do zajęć oraz spójna odpowiedź na pytania nauczyciela.

Aktywność na lekcji – uczniowie za aktywność na lekcji otrzymują plusy, 5 plusów tworzy ocenę bardzo dobrą, zaś 6 celującą.

Recytacja – uczniowie przygotowują recytację fragmentów prozy lub utworu poetyckiego (w zależności od wymagań w danej klasie). Co najmniej jedna recytacja w ciągu semestru.

Praca w zespole – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cały zespół lub indywidualny uczeń.

Ocenie podlegają umiejętności: planowanie i organizacja pracy grupowej; efektywne współdziałanie; wywiązywanie się z powierzonych ról; rozwiązywanie problemów w sposób twórczy;

Próbne egzaminy – pisane wg ustalonego harmonogramu.

UWAGI:

1. Prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
2. Krótkie sprawdziany (kartkówki) nie muszą być zapowiadane.
3. Uczeń ma prawo do trzykrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania się do lekcji.
Pierwsze zgłoszenie nie jest zaznaczane w dzienniku, drugie i trzecie zaznacza się minusem.
Po wykorzystaniu limitu otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
4. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia i wkład pracy własnej.
5. Jeśli uczeń nie odrobi pracy domowej zadanej na dłuższy czas (np. projekt), wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną (niezależnie od puli „niewykorzystanych” minusów).

3. Zasady poprawiania ocen częściowych.

Poprawa sprawdzianu (pracy klasowej, dyktanda), za którą uczeń otrzymał ocenę niższą niż ocena 3+, może nastąpić tylko raz w ciągu dwóch tygodni od otrzymania ocenionej pracy, podczas zajęć dodatkowych z języka polskiego. Uczeń, który chorował, ustala termin poprawy indywidualnie z nauczycielem. Poprawie

nie podlegają testy semestralne i karty pracy z lekturą. Każdą pracę klasową napisaną na ocenę niedostateczną należy poprawić.

4. Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia w przypadku jego dłuższej nieobecności .

Uczeń otrzymuje pomoc nauczyciela podczas zajęć wyrównawczych z języka polskiego (1 godzina lekcyjna dla każdego poziomu). Po opanowaniu wymaganego materiału nauczyciel indywidualnie ustala termin i sposób sprawdzenia wiedzy. Uczeń nieobecny podczas pracy klasowej, sprawdzianu, testu semestralnego ma obowiązek napisać go w terminie ustalonym z nauczycielem, podczas zajęć dodatkowych z języka polskiego.

Nieobecność ucznia nie zwalnia go z obowiązku recytacji, oddania wypracowania, karty pracy z lekturą czy przygotowania prezentacji - uzgadnia z nauczycielem termin nadrobienia zaległości. Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany przez tydzień.

5. Wymagania i sposoby oceniania uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych.

1. Praca z uczniem według zaleceń Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej lub zaleceń Zespołu nauczycielskiego.
2. W szczególnych przypadkach uczniowie mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą.
3. Większa tolerancja błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych przy ocenianiu ćwiczeń pisemnych.
4. Przy ocenie ćwiczeń redakcyjnych (prac pisemnych) nie bierze się pod uwagę poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej, a odpowiednio: komunikatywność wypowiedzi i czytelność, z pominięciem zaburzeń strony graficznej pisma.
5. Nauczyciel przy ocenianiu uczniów uwzględnia wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach (np. wolne tempo pracy, więcej czasu na sprawdzianach).

6. Waga poszczególnych ocen cząstkowych i ich wpływ na ocenę klasyfikacyjną.

Największy wpływ na ocenę semestralną z języka polskiego mają oceny ze sprawdzianów, prac klasowych oraz oceny za prace z segregatora.

7. Sposoby informowania uczniów i rodziców o indywidualnych osiągnięciach.

1. O uzyskiwanych ocenach uczniowie są informowani na bieżąco.
2. Po odpowiedzi ustnej ucznia nauczyciel dokonuje słownego uzasadnienia oceny (mówi, co było dobrze, a co trzeba poprawić).
3. Każda praca stylistyczna zawierać będzie krótką recenzję przedstawiającą zalety wypracowania i to, na co trzeba zwrócić jeszcze uwagę.
4. Rodzice będą powiadamiani o osiągnięciach uczniów w czasie spotkań z wychowawcą.
5. Rodzice mogą uzyskać informacje na temat osiągnięć dziecka od nauczyciela w trakcie zebrań lub drogą korespondencji-LIBRUS.
6. W przypadku trudności w nauce, częstego nieprzygotowania do lekcji, lekceważącego stosunku do przedmiotu – rodzice informowani będą podczas organizowanych indywidualnych spotkań z nauczycielem. Nauczyciel wówczas wskaże sposoby pomocy uczniowi w nauce.

(np. nie odrabia zadań domowych) .

8. Ocena semestralna/ roczna może zostać podwyższona , gdy uczeń:

- systematycznie i gorliwie przygotowywał się do konkursów
- z zaangażowaniem brał udział w projektach szkolnych i pozaszkolnych.
- samodzielnie wykonał projekt wymagający długotrwałego zaangażowania np. scenariusz, spektakl teatralny, publikację

9. Ocena semestralna/ roczna może zostać obniżona, gdy uczeń:

- nie wywiązał się z ważnego powierzonego mu zadania

- chociaż odnosi sukcesy w konkursach i na sprawdzianach , jednak nie wywiązuje się ze swoich podstawowych obowiązków szkolnych

Oceny wystawiane są zgodnie z przydziałem procentowym zamieszczonym w WZO.

Średnia ważona jest jawna. Decyzję o ostatecznej ocenie podejmuje nauczyciel.